

Flevo Birdwatching

Datum van de excursie:

15 April 2016

Bezochte gebied:

Oostvaardersplassen, 5600 ha wetland tussen Almere en Lelystad,
AM: 1^e excursie van 08.00 tot 12.00 uur
PM: 2^e excursie van 12.45 tot 17.00 uur

Begeleider:

Robert de Groot

Nederlandse naam

English name

Scientific name

Fuut	Great Crested Grebe	<i>Podiceps cristatus</i>	X	X
Aalscholver	Great Cormorant	<i>Phalacrocorax carbo</i>	X	X
Grote zilverreiger	Great Egret	<i>Casmerodius albus</i>	X	X
Blauwe reiger	Grey Heron	<i>Ardea cinerea</i>	X	X
Lepelaar	(Eurasian) Spoonbill	<i>Platalea leucorodia</i>	X	X
Knobbelzwaan	Mute Swan	<i>Cygnus olor</i>	X	X
Grauwe gans	Greylag Goose	<i>Anser anser</i>	X	X
Brandgans	Barnacle Goose	<i>Branta leucopsis</i>	X	X
Bergeend	(Common) Shelduck	<i>Tadorna tadorna</i>	X	X
Nijlgans	Egyptian Goose	<i>Alopochen aegyptiacus</i>	X	X
Smient	(Eurasian) Wigeon	<i>Anas penelope</i>	X	X
Wilde eend	Mallard	<i>Anas platyrhynchos</i>	X	X
Krakeend	Gadwall	<i>Anas strepera</i>	X	X
Slobeend	(Northern) Shoveler	<i>Anas clypeata</i>	X	X
Wintertaling	(Common) Teal	<i>Anas crecca</i>	X	X
Tafeleend	(Common) Pochard	<i>Aythya ferina</i>	X	X
Kuifeend	Tufted Duck	<i>Aythya fuligula</i>	X	X
Bruine kiekendief	Marsh Harrier	<i>Circus aeruginosus</i>	X	X
Buizerd	(Common) Buzzard	<i>Buteo buteo</i>	X	X
Torenvalk	(Common) Kestrel	<i>Falco tinnunculus</i>	X	X
Waterhoen	Moorhen	<i>Gallinula chloropus</i>	X	X
Meerkoet	(Common) Coot	<i>Fulica atra</i>	X	X
Scholekster	Oystercatcher	<i>Haematopus ostralegus</i>	X	X
Kluut	Avocet	<i>Recurvirostra avosetta</i>	X	X
Kleine plevier	Little ringed Plover	<i>Charadrius dubius</i>	X	X
Kievit	Northern Lapwing	<i>Vanellus vanellus</i>	X	X
Witgat	Green Sandpiper	<i>Tringa ochropus</i>		X
Kokmeeuw	Black headed Gull	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	X	X
Stormmeeuw	(Common) Gull	<i>Larus canus</i>	X	X
Zilvermeeuw	Herring Gull	<i>Larus argentatus</i>	X	X
Kleine mantelmeeuw	Lesser Black-backed Gull	<i>Larus fuscus</i>	X	X
Visdief	(Common) Tern	<i>Sterna hirundo</i>	X	X
Houtduif	Wood Pigeon	<i>Columba palumbus</i>	X	X
IJsvogel	(Common) Kingfisher	<i>Alcedo atthis</i>		X
Oeverzwaluw	Sand Martin	<i>Riparia riparia</i>	X	X
Boerenzwaluw	Barn Swallow	<i>Hirundo rustica</i>	X	X

Flevo Birdwatching

Huiszwaluw	House Martin	<i>Delichon urbica</i>	X	X
Graspieper	Meadow Pipit	<i>Anthus pratensis</i>	X	X
Witte kwikstaart	White Wagtail	<i>Motacilla alba</i>	X	X
Gele kwikstaart	Yellow Wagtail	<i>Motacilla flava</i>	X	X
Winterkoning	Wren	<i>Troglodytes troglodytes</i>	X	X
Blauwborst	Bluethroat	<i>Luscinia svecica</i>	X	X
Merel	Blackbird	<i>Turdus merula</i>	X	X
Beflijster	Ring Ouzel	<i>Turdus torquatus</i>	X	X
Kramsvogel	Fieldfare	<i>Turdus pilaris</i>	X	X
Snor	Savi's Warbler	<i>Locustella luscinioides</i>	H	H
Rietzanger	Sedge Warbler	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	X	X
Kleine karekiet	Reed Warbler	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	X	X
Zwartkop	Blackcap	<i>Sylvia atricapilla</i>	X	X
Fitis	Willow Warbler	<i>Phylloscopus trochilus</i>	X	X
Tjiftjaf	Chiffchaff	<i>Phylloscopus collybita</i>	X	X
Baardman	Bearded Tit	<i>Panurus biarmicus</i>	X	H
Pimpelmees	Blue Tit	<i>Parus caeruleus</i>	X	X
Koolmees	Great Tit	<i>Parus major</i>	X	X
Spreeuw	(Common) Starling	<i>Sturnus vulgaris</i>	X	X
Gaai	(Eurasian) Jay	<i>Garrulus glandarius</i>	X	X
Ekster	Magpie	<i>Pica pica</i>	X	X
Kauw	(Eurasian) Jackdaw	<i>Corvus monedula</i>	X	X
Raaf	(Common) Raven	<i>Corvus corax</i>	X	X
Zwarte kraai	Carrion Crow	<i>Corvus corone</i>	X	X
Vink	Chaffinch	<i>Fringilla coelebs</i>	X	X
Groenling	Greenfinch	<i>Chloris chloris</i>	X	X
Putter	Goldfinch	<i>Carduelis carduelis</i>	X	
Goudvink	Bullfinch	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	X	
Kneu	Linnet	<i>Carduelis cannabina</i>	X	X
Rietgors	Reed Bunting	<i>Emberiza schoeniclus</i>	X	X
..	..		X =	64 62
			H =	1 2

63
Soorten waargenomen / Species
observed

2
(H) = Alleen gehoord /
Heard only

65
Total

Opmerkelijk: Ochtend excursie: De eerste Visdieven in Flevoland dit jaar. Middag-excursie: Kramsvogel
Weer: Niet het fijnste weer. Miezer en regen van tijd tot tijd. Wind vanuit NW, 2 Beaufort Temperatuur stijgend tot 13°C, 's middags wat warmer, zonniger en droger.

Nummers tussen haakjes corresponderen met nummers op de kaart hieronder. Groene tekst is algemene beschrijving, zwart is waargenomen op excursie

Excursie in opdracht van
Flevo Bird Watching uitgevoerd door:

RAFIKI BIRDWATCHING

Ochtend-excursie:

Oostvaarder(1), NME Centrum gemeente Almere. Twee verdiepingen vogelplezier. Op de eerst verdieping een zaal met glazen ramen die een goed uitzicht biedt op de Oostvaardersplassen. Soms, in de zomer, kunnen de ramen open geschoven. Op de tweede verdieping ligt het Kraaiennest, een open balkon, wel met een dak erboven, maar zonder de vertekening die zelfs de beste ruiten toch nog altijd geven. Op de eilandjes in het meer voor dit gebouw broeden Kluut, Kievit, Kleine Plevier: Altijd zijn er Grauwe Ganzen en het spektakel van een Vos in de lente die de gansjes belaagt. Goede kans op meerdere soorten roofvogels, Zeearend, Slechtvalk, Bruine Kiekendief maar ook Sperwer, Havik, Buizerd en soms, voor een paar dagen in de herfst Visarend: Hier begint en eindigt de excursie, we kijken eerst nog even vanuit de auto uit over het grasland. Veel ganzen, waarvan er ineens veel op de loop/wieken gaan. Een Vos holt van links naar rechts door het beeld. Daarna rijden we langs de zuidrand van het Fluitbos naar de parkeerplaats aan de zuidwest hoek van het park. We kunnen daar niet het fietspad op, het bos in. Wel lopen we richting Oostvaardersdijk. Groenling, Zanglijster, een van de klanten ziet een Goudvink, de beschrijving klopt, jammer voor de anderen die hem niet zien.

Parking Zuid (16) Parkeerplaats met inrit die haaks staat op de Oostvaardersdijk, voorzichtig. Naast de dijk is er een tien meter brede rietrand, natuurlijk afhankelijk van seizoen een kans op Blauwborst, Waterral, maar vaak doortrekkende vogels, de Oostvaardersdijk is een trekroute voor zangvogels maar ook voor Koekoek, Boomvalk, Sperwer. Het blijft hier opletten. In het ondiepe meer staat een lange rij struiken die als broedkolonie dienen voor Aalscholvers, maar ook voor Lepelaar en zeker als roest voor deze soorten en Grote Zilverreiger : Hier rijden we door. Het eiland dat overbleef nadat een bommenwerper uit de tweede wereldoorlog was geborgen houden we aan de rechterhand. Het regent nu even te hard.

Parking Noord (17) Ruime parkeerplaats met makkelijke inrit. Aan de oostkant van de parkeerplaats is in de verte, op 3.1 km afstand, het nest van de Zeearend te zien. Dichterbij op het ondiepe meer zelden heel veel vogels, maar bij een sterke westenwind willen grote groepen duikeenden (Kuif en Tafel) en Slobeend wel eens schuilen. Het water van dat meer is ondiep en wordt snel troebel door golfslag die modder opwerfelt. Aan de kant van het IJsselmeer ligt een schuilhaven met steigers en golfbrekers. In de zomer heel veel Visdieven, maar ook Noordse Sterns, Kokmeeuwen, Stormmeeuwen en broedende Holenduiven op de golfbreker. De struiken iets meer naar het noorden beschutten soms grote groepen waadvogels, tientallen Watersnippen : Het nest van de Zeearend is te zien, maar door de miezer is het allemaal erg grijs. We wachten lang op goede blikken op de Baardman, maar ze hebben vandaag weinig zin. Blauwborst ook. Alleen Rietgors en Rietzanger komen langer in beeld. Aan de andere kant Kleine Mantelmeeuw, en Visdieven, de eerste van het seizoen ter plaatse.

Keersluisplas en Bovenwater(9) De eerste ligt ten zuiden van de Knardijk, is ondiep, troebel en vaak goed voor Slobeenden en Lepelaars. Deze plas vriest snel dicht en dan verdwijnen de vogels ook allemaal. De ander kant van de dijk heeft het diepere Bovenwater, met waterplanten, helderder. In de winter langer open, en dan goed voor Brilduiker, Nonnetjes, Fuut en vaak Rosse Stekelstaarteend. In trektijd soms honderden Zwarte Sterns en Dwergmeeuwen. Let ook op kleine fuutachtigen: Dodaars en Geoorde Fuut, zelfs vaak in prachtkleed en dan onmiskenbaar, in de winter soms ook Kuifduiker : Je rijdt hier op de Knardijk en we zien Buizerd, Torenavalk, Bruine Kiekendief. Wat eenden en zo betreft is het meer van hetzelfde. Kuifeend, Krakeend, er zijn Grauwe Ganzen met pullen. Boven het Bovenwater heel veel zwaluwen; Boeren-, Oever- en Huiszwaluw. De Gierzwaluw, die eigenlijk helemaal geen zwaluw is, vliegt nog onderweg naar hier uit Afrika. De Keersluisplas is bijna helemaal leeg.

Oostvaardersveld met Krakeendhut (5) en Poelruiterhut (6) Een terrein dat opnieuw is ingericht om dezelfde vier landschappen te hebben als in de Oostvaardersplassen. Maar hier is een aantal paden aangelegd waardoor men toegang heeft en die landschappen kan verkennen. Open water, grasland, rietkragen en wilgenbos. De twee metalen hutten stonden er van oudsher al, het houten kijkscherm is nieuw: We proberen de IJsvogel te zien, onderwijl komen er wel nieuwe soorten bij; Kleine Plevier, meer Wintertaling, Slobeend, Tafeleend goed in beeld. Na twintig minuten kleumen, toch maar de auto in en richting hert volgende punt. We dippen de IJsvogel.

Grote Praambult (8) Uitzicht over een heel groot terrein. Recht vooruit het oude talud van de brug. Links ervan de restanten van een bos van Vlier, wilg en wat Meidoorn. Volkomen weggegeten door Edelherten en Konik-paarden, die in de winter de bast van de bomen pellen. Rechts een zandvlakte met waterplassen, let hier op Vos, Raaf, in de bomen er om heen zit ook vaker een Havik en vrijwel zeker Buizerd. Heckrund loopt hier ook meestal in beeld: Groots uitzicht over de graslanden. Bij het nest van de Zeearend nog geen leven te bespeuren, de broedende ouder zit diep weggedoken. Konik-Paarden, Heck-runderen en Edelherten genoeg, grote groepen Brandganzen en in de verte een Raaf op een kadaver van een hert. Via de Trekweg terug naar Almere, onderweg nog wat Beverschade aan de bomen, of liever waar de bomen ooit stonden en nu weg zijn.

Oostvaarder(1), We kijken nog even vanaf de eerste verdieping, Kluut, broedende Nijlgans. Aalscholvers, sommige nog jongen uit het vorig jaar, proberen vleugels te drogen, op zo'n dag een bijna vergeefse poging. Vliegende Kluten en Nijlganzen zijn onmiskenbaar.

Middag-excursie:

Oostvaarder(1), NME Centrum gemeente Almere. Twee verdiepingen vogelplezier. Op de eerst verdieping een zaal met glazen ramen die een goed uitzicht biedt op de Oostvaardersplassen. Soms, in de zomer, kunnen de ramen open geschoven. Op de tweede verdieping ligt het Kraaiennest, een open balkon, wel met een dak erboven, maar zonder de vertekening die zelfs de beste ruiten toch nog altijd geven. Op de eilandjes in het meer voor dit gebouw broeden Kluut, Kievit, Kleine Plevier: Altijd zijn er Grauwe Ganzen en het spektakel van een Vos in de lente die de gansjes belaagt. Goede kans op meerdere soorten roofvogels, Zeearend, Slechtvalk, Bruine Kiekendief maar ook Sperwer, Havik, Buizerd en soms, voor een paar dagen in de herfst Visarend: Kluut, Nijlgans, Scholekster en Kievit broeden op de eilandjes, het zicht is binnen een uur niet erg veranderd. Boven in het Kraaiennest een goed uitzicht, we zien een heel witte roofvogel, wat toch wel weer een Buizerd blijkt te zijn. Wat zijn die beesten toch variabel gekleurd. Want vanmiddag zien we ook heel donkere exemplaren.

Parking Zuid (16) Parkeerplaats met inrit die haaks staat op de Oostvaardersdijk, voorzichtig. Naast de dijk is er een tien meter brede rietrand, natuurlijk afhankelijk van seizoen een kans op Blauwborst, Waterral, maar vaak doortrekkende vogels, de Oostvaardersdijk is een trekroute voor zangvogels maar ook voor Koekoek, Boomvalk, Sperwer. Het blijft hier opletten. In het ondiepe meer staat een lange rij struiken die als broedkolonie dienen voor Aalscholvers, maar ook voor Lepelaar en zeker als roest voor deze soorten en Grote Zilverreiger : Hier rijden we ook vanmiddag weer door, maar zie opmerkingen hierboven.

Parking Noord (17) Ruime parkeerplaats met makkelijke inrit. Aan de oostkant van de parkeerplaats is in de verte, op 3.1 km afstand, het nest van de Zeearend te zien. Dichterbij op het ondiepe meer zelden heel veel vogels, maar bij een sterke westenwind willen grote groepen duikeenden (Kuif en Tafel) en Slobeend weleens schuilen. Het water van dat meer is ondiep en wordt snel troebel door golfslag die modder opwerfelt. Aan de kant van het IJsselmeer ligt een schuilhaven met steigers en golfbrekers. In de zomer heel veel Visdieven, maar ook Noordse Sterns, Kokmeeuwen, Stormmeeuwen en broedende Holenduiven op de golfbreker. De struiken iets meer naar het noorden beschutten soms grote groepen waadvogels, tientallen Watersnippen : We zien Rietzanger en Blauwborst, we horen het tsing-tsing van Baardman en er bewegen en vliegen kleine licht gekleurde vogeltjes. Maar het blijven onduidelijke waarnemingen. We lopen naar de hoek en vinden... een bromfietshelm. En wat gereedschap, een ketting en zo voort, een spoor door het gras, geen andere conclusie dan dat hier een brommer de bocht gemist heeft. Te dronken om ook zijn helm nog mee te nemen. De politie is inmiddels verwittigd. De Baardman blijft uit beeld. We zien de Visdieven aan de IJsselmeer-kant. Kleine Mantelmeeuw, en langs de dijk meerdere Bruine Kiekendieven. .

Keersluisplas en Bovenwater(9) De eerste ligt ten zuiden van de Knardijk, is ondiep, troebel en vaak goed voor Slobeenden en Lepelaars. Deze plas vriest snel dicht en dan verdwijnen de vogels ook allemaal. De ander kant van de dijk heeft het diepere Bovenwater, met waterplanten, helderder. In de winter langer open, en dan goed voor Brilduiker, Nonnetjes, Fuut en vaak Rosse Stekelstaarteend. In trektijd soms honderden Zwarte Sterns en Dwergmeeuwen. Let ook op kleine fuutachtigen: Dodaars en Geoorde Fuut, zelfs vaak in prachtkleed en dan onmiskenbaar, in de winter soms ook Kuifduiker : Niet verschillend vergeleken met vanochtend, anders dan dat we nu een Torenvalk zien en een goed verscholen jong Edelhert.

Oostvaardersveld met Krakeendhut (5) en Poelruiterhut (6) Een terrein dat opnieuw is ingericht om dezelfde vier landschappen te hebben als in de Oostvaardersplassen. Maar hier is een aantal paden aangelegd waardoor men toegang heeft en die landschappen kan verkennen. Open water, grasland, rietkragen en wilgenbos. De twee metalen hutten stonden er van oudsher al, het houten kijkscherm is nieuw: .Eerst even langs de schutsluis bij de Lage Vaart. Onderweg nog de schade aan de bomen door Bevers gezien. De eerste Huiswaluwen zijn actief in de kolonie, hopelijk komen er meer. Terug naar de Praamweg en door het Oostvaardersveld. Meteen een Torenvalk, en tweehonderd meter verder stoppen we om op de IJsvogel te wachten, ons geduld wordt even vereist, maar in de tussentijd zien we Gele Kwikstaart, Kleine Plevier, Witgat, Wintertaling, Smient, Kramsvogel, Beflijster en dan uiteindelijk ook de IJsvogel. Prima plekkie.

Grote Praambult (8) Uitzicht over een heel groot terrein. Recht vooruit het oude talud van de brug. Links ervan de restanten van een bos van Vlier, wilg en wat Meidoorn. Volkomen weggegeten door Edelherten en Konik-paarden, die in de winter de bast van de bomen pellen. Rechts een zandvlakte met waterplassen, let hier op Vos, Raaf, in de bomen er omheen zit ook vaker een Havik en vrijwel zeker Buizerd. Heckrund loopt hier ook meestal in beeld: Die grazers zien we allemaal, in grote getale. Raaf, nog een Buizerd, en vlak over het spoor een groep Brandganzen, helaas ook naast het spoor een dode Kerkuil, slachtoffer van een trein. Het is dan inmiddels al laat geworden en terug bij de Oostvaarder blijkt het hek al dicht. Maar met enige souplesse komt iedereen erover, en wanneer je er met de auto uit wilt gaat het hek wel open. Druk verkeer rond Amsterdam. .

Flevo Birdwatching

Meer weten? Boeken over de Oostvaardersplassen:

Titel: De Oostvaardersplassen, voorbij de grenzen van het vertrouwde. Fotografie: Ruben Smit.
Tekst: Rinske Hillen en Jan Daan Hillen, in samenwerking met Frans Vera. ISBN 978-90-816300-1-6.

Titel: Oostvaardersplassen, nieuwe natuur op oude zeebodembodem. Samenstelling: Bremer, P., Berg, L van den, Euverman, G., Wigbels, V., Tempel, J. Uitgever : Staatsbosbeheer ISBN: 90-805009-2-5

Hutten en uitkijkeuvels in Flevoland, in of bij het gebied van de Oostvaardersplassen.

Excursie in opdracht van
Flevo Bird Watching uitgevoerd door:

RAFIKI

BIRDWATCHING

